РЕЗОЛЮЦИЯ (ЕС) 2021/1685 НА ЕВРОПЕЙСКИЯ ПАРЛАМЕНТ

от 29 април 2021 година

относно освобождаването от отговорност във връзка с изпълнението на бюджета на агенциите на Европейския съюз за финансовата 2019 година: резултати от дейността, финансово управление и контрол

ЕВРОПЕЙСКИЯТ ПАРЛАМЕНТ,

— като взе предвид своите решения за освобождаване от отговорност във връзка с изпълнението на бюджета на агенциите на Европейския съюз за финансовата 2019 година,

— като взе предвид доклада на Комисията относно последващите действия във връзка с освобождаването от отговорност за финансовата 2018 година (COM(2020)0311),

— като взе предвид годишния доклад на Сметната палата относно агенциите на ЕС за финансовата 2019 година, придружен от отговорите на агенциите ([1]),

— като взе предвид Регламент (ЕС, Евратом) 2018/1046 на Европейския парламент и на Съвета от 18 юли 2018 г. за финансовите правила, приложими за общия бюджет на Съюза, за изменение на регламенти (ЕС) № 1296/2013, (ЕС) № 1301/2013, (ЕС) № 1303/2013, (ЕС) № 1304/2013, (ЕС) № 1309/2013, (ЕС) № 1316/2013, (ЕС) № 223/2014 и (ЕС) № 283/2014 и на Решение № 541/2014/ЕС и за отмяна на Регламент (ЕС, Евратом) № 966/2012 ([2]), и по-специално член 70 от него,

— като взе предвид членове 32 и 47 от Делегиран регламент (ЕС) № 1271/2013 на Комисията от 30 септември 2013 г. относно рамковия Финансов регламент за органите, посочени в член 208 от Регламент (ЕС, Евратом) № 966/2012 на Европейския парламент и на Съвета ([3]),

— като взе предвид Делегиран регламент (ЕС) 2019/715 на Комисията от 18 декември 2018 г. относно рамковия финансов регламент за органите, създадени по силата на ДФЕС и Договора за Евратом и посочени в член 70 от Регламент (ЕС, Евратом) 2018/1046 на Европейския парламент и на Съвета ([4]), и по-специално член 105 от него,

— като взе предвид член 100 от и приложение V към своя Правилник за дейността,

— като взе предвид становищата на комисията по заетост и социални въпроси и на комисията по граждански свободи, правосъдие и вътрешни работи,

— като взе предвид доклада на комисията по бюджетен контрол (A9-0100/2021),

А. като има предвид, че настоящата резолюция съдържа за всеки орган по смисъла на член 70 от Регламент (ЕС, Евратом) 2018/1046 хоризонтални съображения, придружаващи решенията за освобождаване от отговорност във връзка с изпълнението на бюджета в съответствие с член 262 от Регламент (ЕС, Евратом) 2018/1046 и член 3 от приложение V към Правилника за дейността на Европейския парламент;

Б. като има предвид, че настоящата резолюция съдържа също така по отношение на Агенцията за снабдяване към Евратом хоризонтални забележки, придружаващи решението за освобождаване от отговорност във връзка с изпълнението на бюджета в съответствие с член 262 от Регламент (ЕС, Евратом) 2018/1046 и член 3 от приложение V към Правилника за дейността на Европейския парламент;

В. като има предвид, че в най-добър интерес на данъкоплатците в Съюза агенциите на Съюза следва да се съсредоточат върху функции с ясна европейска добавена стойност и организацията на тези функции следва да бъде оптимизирана с оглед избягване на припокривания;

1. приветства напредъка, постигнат от агенциите в техните усилия да отговорят на исканията и препоръките, изразени в рамките на предходната годишна процедура по освобождаване от отговорност във връзка с изпълнението на бюджета;

2. подчертава, че дейността на агенциите оказва съществено влияние върху политиките и вземането на решения и върху подготовката и изпълнението на програмите в области от голямо значение за ежедневния живот на гражданите на Съюза, като например здравеопазване, безопасност, сигурност, свобода и правосъдие; отново подчертава значението на агенциите за удовлетворяване на специфични потребности на политиките и за засилване на европейското сътрудничество; отбелязва, че агенциите могат също така да играят водеща роля за разрешаване на кризисни ситуации или дългосрочни обществени предизвикателства;

([1]) ОВ C 351, 21.10.2020 г., стр. 7. Годишен доклад на ЕСП относно агенциите на ЕС за финансовата 2019 година: https://www.eca.europa.eu/Lists/ECADocuments/AGENCIES_2019/agencies_2019_BG.pdf
([2]) ОВ L 193, 30.7.2018 г., стр. 1.
([3]) ОВ L 328, 7.12.2013 г., стр. 42.
([4]) ОВ L 122, 10.5.2019 г., стр. 1.

3. отбелязва със задоволство, че според годишния доклад на Сметната палата („Палатата“) относно агенциите на Съюза за финансовата 2019 година („доклада на Палатата“) Палатата е издала одитно становище без резерви относно надеждността и точността на отчетите на всички агенции; отбелязва освен това, че Палатата е изразила становище без резерви относно законосъобразността и редовността на свързаните с отчетите приходи за всички агенции; отбелязва, че Палатата е изразила становище без резерви относно законосъобразността и редовността на свързаните с отчетите плащания за всички агенции, с изключение на Агенцията на Европейския съюз за сътрудничество между регулаторите на енергия (ACER) и Европейската служба за подкрепа в областта на убежището (EASO), за всяко от които е изразено становище с резерви;

4. отбелязва, че бюджетите за 2019 г. на 32-те децентрализирани агенции на Съюза са възлизали общо на стойност около 2 854 000 000 EUR в бюджетни кредити за поети задължения, което представлява увеличение с около 10,29% в сравнение с 2018 г., и на 2 570 000 000 EUR в бюджетни кредити за плащания, което представлява увеличение с 8,88% в сравнение с 2018 г.; отбелязва освен това, че от общо 2 570 000 000 EUR бюджетни кредити за плащания около 1 920 000 000 EUR са били финансирани от общия бюджет на Съюза, което представлява 74,75% от общото финансиране на агенциите през 2019 г. (спрямо 72,16% през 2018 г.); признава освен това, че около 64 900 000 EUR са били финансирани от такси и от преки вноски от участващите държави (намаление с 1,22% в сравнение с 2018 г.);

Основни рискове и препоръки, установени от Палатата

5. Отбелязва, че според доклада на Палатата тя счита, че цялостният риск за надеждността на отчетите на агенциите, основан на международните счетоводни стандарти, е нисък, какъвто беше случаят през 2018 г.;

6. отбелязва, че според доклада на Палатата тя счита, че цялостният риск за законосъобразността и редовността на приходите, свързани с отчетите на агенциите, е нисък за повечето от агенциите, и че този риск е среден за частично самофинансиращите се агенции в случаите, когато са приложими специални правила за събирането на такси и други вноски в приход на бюджета, какъвто беше случаят през 2018 г.;

7. отбелязва, че Палатата счита риска за законосъобразността и редовността на плащанията, свързани с отчетите на агенциите, като цяло за среден, като той варира от нисък до висок за отделни бюджетни дялове; отбелязва, че рискът по дял I (разходи за персонал) като цяло е нисък, за дял II (административни разходи) рискът се счита за среден, а за дял III (оперативни разходи) рискът се счита за нисък до висок в зависимост от съответната агенция и естеството на нейните оперативни разходи; посочва, че високи рискове произтичат обикновено от обществените поръчки и плащанията на безвъзмездни средства на голяма стойност; отбелязва констатацията на Палатата, че макар контролът по отношение на безвъзмездните средства като цяло да се е подобрил, той невинаги е напълно ефективен;

8. отбелязва основните наблюдавани от Палатата области, които се съсредоточават върху:

   — управлението на обществените поръчки, което продължава да бъде областта, най-засегната от грешки;

   — процедурите за набиране на персонал и конфликтите на интереси при служители, напускащи агенция на Съюза и започващи работа в частния сектор, което трябва да се регламентира по-добре от агенциите;

   — управление на бюджета, при което Палатата установи няколко слабости;

9. приветства факта, че Палатата е заявила, че в повечето случаи агенциите са предприели коригиращи действия във връзка с одитните констатации от предходни години, и призовава агенциите в областта на ПВР да продължат усилията си за последващи действия във връзка със забележките на Палатата;

Бюджетно и финансово управление

10. изразява съжаление, че степента на подробност, предоставена в докладите за изпълнението на бюджета на малка част от агенциите, се различава от тази на повечето агенции, което показва необходимостта от по-ясни и стандартизирани насоки относно отчитането на бюджета на агенциите, включително необходимостта агенциите да обясняват значителни отклонения от първоначалния бюджет или щатните разписания; подчертава спешната необходимост всички агенции да подобрят капацитета си за планиране; изразява съжаление относно отговора на Комисията на искането за автоматично представяне на органа по освобождаване от отговорност на официалния бюджет (в бюджетни кредити за поети задължения и бюджетни кредити за плащания) и на данни за персонала (данни за щатното разписание с постоянен персонал, срочно наети служители, договорно наети служители и командировани национални експерти към 31 декември на въпросната година) по отношение на 32-те децентрализирани агенции, тъй като посочените насоки (които в действителност са образци, които предоставят предимно насоки относно формата, а не по същество) не са достатъчни за преодоляване на разликите в изчисленията между докладите; отново отправя своето искане към Комисията да представи на органа по освобождаване от отговорност официалния бюджет и данни за персонала за всяка агенция и да представи консолидирани данни за децентрализираните агенции, които подлежат на процедурата на Парламента по освобождаване от отговорност във връзка с изпълнението на бюджета;

11. счита, че при създаването на бъдещи агенции следва да се обърне по-голямо внимание на целесъобразността и съгласуваността, особено в контекста на припокриващи се области на компетентност;

12. счита, че ресурсите следва да се разпределят по-гъвкаво въз основа на потребност или неотложност;

13. подчертава факта, че прозрачността и осведомеността на гражданите относно функционирането на агенциите на Съюза са от съществено значение за тяхната демократична отчетност; счита, че използваемостта и лесното оползотворяване на ресурсите и данните на агенциите са от първостепенно значение; следователно призовава да се направи оценка на сегашното представяне и предоставяне на данните и ресурсите и до каква степен гражданите могат лесно да ги откриват, разпознават и използват;

14. изразява загриженост във връзка с много високото равнище на преноси в някои агенции, което би могло да показва различни слабости, включително слабо бюджетно планиране, което противоречи на принципа на ежегодност на бюджета;

Резултати от дейността

15. приветства това, че Комисията прие миналогодишната препоръка по отношение на освобождаването от отговорност във връзка с изпълнението на бюджета, а именно за по-нататъшно развитие и прилагане на принципа на бюджетиране, основано на изпълнението, както и на подобренията, направени в резултат на това в единния програмен документ и в консолидираните годишни отчети за дейността;

16. приветства факта, че Палатата публикува първия по рода си хоризонтален одит на резултатите от изпълнението на всички агенции на Съюза, озаглавен „Специален доклад № 22/2020: Бъдещето на агенциите на ЕС — съществува потенциал за по-голяма гъвкавост и сътрудничество“ ([5]);

17. отбелязва основните констатации на Палатата, по-специално факта, че агенциите се занимават с актуални обществени въпроси и имат голям потенциал за бъдещо развитие, както и голям експертен опит;

18. изразява съгласие с Палатата, че макар агенциите да изпълняват важни задачи във всички сфери на нашето ежедневие, очевидно е трудно да се изгради доверие у отделните граждани; във връзка с това подчертава въпроса за отчетността, прозрачността и дори ефективността, в допълнение към липсата на осведоменост в обществото, тъй като агенциите остават до голяма степен неизвестни на гражданите, а в медиите се съобщават само негативни събития;

19. оценява и допълнително насърчава все по-тясно сътрудничество между агенциите в областта на заетостта, социалните въпроси и приобщаването, за да се подобрят полезните взаимодействия, да се гарантира допълнително взаимно допълване и да се осигури съвместно използване на ресурсите; подчертава значението и добавената стойност на всяка агенция в областта на нейния експертен опит и нейната автономност; признава, че четирите агенции са провели съвместни срещи със специалната цел да приведат своите методологии за показатели за изпълнение в съответствие с препоръката на Комисията, получена през 2019 г. въз основа на оценката на четири агенции за 2017 г. (препоръка 5 от SWD(2019)0159);

20. подчертава заключението на специалния доклад на Сметната палата „Бъдещето на агенциите на ЕС“, че информацията относно резултатите от дейността на агенциите на Съюза е оскъдна; настоятелно призовава агенциите да засилят отчетността във връзка с изпълнението; очаква всички агенции на Съюза да си сътрудничат възможно най-оптимално с Комисията и Палатата при предоставянето на информация за изпълнението;

21. отбелязва констатацията на Палатата в нейния доклад „Бъдещето на агенциите на ЕС“, че агенциите измерват резултатите от дейността си с помощта на ключови показатели за ефективност (КПЕ) и че през 2015 г. Комисията е издала насоки за директорите на агенциите относно КПЕ; отбелязва със съжаление, че показателите, които се използват на практика, се отнасят главно до изпълнението на годишната работна програма и бюджета на агенциите и до управлението на човешките ресурси, но те обикновено не дават възможност за цялостна оценка на резултатите от изпълнението по отношение на дадена агенция или на ефикасността и ефективността, с които съответната агенция изпълнява своя мандат; призовава агенциите да работят заедно за подобряване на използването на КПЕ, за да се гарантира в рамките на процедурата по освобождаване от отговорност по-силен акцент и върху спазването на разпоредбите, наред с резултатите от изпълнението; призовава агенциите да продължат да разработват показатели, които ще измерват техния принос за изпълнението на политиките на Съюза; настоятелно призовава агенциите редовно да преразглеждат и актуализират тези показатели; призовава Комисията да приеме централизиран набор от насоки относно докладването и определянето на КПЕ, за да се гарантира подходящо измерване на резултатите от изпълнението на агенциите;

22. отбелязва, че макар да се опитва да определи необходимите условия, които да позволят на агенциите да постигнат своите цели, Палатата подчертава необходимостта от повече финансова и политическа гъвкавост, както и от по-структуриран и съгласуван модел на управление, при който информацията за изпълнението се съсредоточава по-скоро върху крайните продукти, отколкото върху техния принос за изпълнението на политиките;

([5]) ОВ C 358, 26.10.2020 г., стр. 6.

23. припомня, че в общия подход се посочва, че всяка агенция на Съюза следва да бъде оценявана на всеки пет години и че Комисията следва да отговаря за организирането на оценката, а за всяка втора оценка следва да се прилага клаузата за изтичане на срока на действие; отбелязва със съжаление, че учредителните регламенти за няколко агенции все още не са приведени в съответствие с общия подход; отбелязва констатацията на Палатата в нейния доклад „Бъдещето на агенциите на ЕС“, че учредителните регламенти за 13 агенции са били преработени в периода 2015—2019 г., но само пет предложения са били придружени от оценка на въздействието; призовава Комисията редовно да извършва независима оценка на резултатите от дейността на агенциите;

24. счита, че следва да бъдат въведени ясни правила относно развитието и прекратяването на функциите на агенциите;

25. счита, че следва да се извърши оценка на въздействието за всяка агенция и че следва систематично да се добавя клауза за преразглеждане на обосновката за възложените на съответната агенция функции;

26. настоява да се избягва по-добър начин припокриване на теми и на области на компетентност между различните агенции;

27. приветства сътрудничеството в рамките на Мрежата на агенциите в областта на ПВР; призовава агенциите да продължат да развиват своите полезни взаимодействия и да засилват сътрудничеството и обмена на най-добри практики помежду си с цел подобряване на ефикасността;

28. призовава агенциите да продължат да развиват своите полезни взаимодействия и да засилят сътрудничеството и обмена на най-добри практики с други агенции на Съюза с цел подобряване на ефикасността (човешки ресурси, управление на сгради, ИТ услуги и сигурност);

29. счита, че е необходимо да се засилят ролята на агенциите като центрове за експертен опит и работа в мрежа;

30. приветства създаването на работна група за споделени услуги от Мрежата на агенциите на ЕС („Мрежата“) и разработването на стратегическо предложение „Споделени услуги и капацитет 2.0“ за насърчаване и подкрепа на сътрудничеството между агенциите; препоръчва препоръките на Палатата в нейния доклад „Бъдещето на агенциите на ЕС“ по отношение на гъвкавото използване на ресурсите (препоръки 1 и 2) и на агенциите като центрове за споделяне на експертен опит и работа в мрежа (препоръка 4) да бъдат включени в този процес;

31. изтъква положителния пример, даден от Европейския център за профилактика и контрол върху заболяванията (ECDC) за сътрудничество с други агенции на Съюза, включително чрез Мрежата; насърчава агенциите да си сътрудничат и да обменят най-добри практики, когато това е възможно, включително например относно дистанционната работа;

32. припомня колко е важно да се увеличава цифровизацията на агенциите във връзка с вътрешното функциониране и управление, а също така и за ускоряване на цифровизацията на процедурите; подчертава необходимостта Агенцията да продължи да бъде проактивна в тази насока, за да се избегне на всяка цена цифрово разделение между агенциите; обръща обаче внимание на необходимостта да се предприемат всички необходими мерки за сигурност, за да се избегне всякакъв риск за онлайн сигурността на обработваната информация;

33. припомня, че провежданата всяка година размяна на мнения по проектите на годишните работни програми и многогодишните стратегии на агенциите в отговарящите за тях комисии допринася за гарантиране на съответствието на програмите и стратегиите с актуалните политически приоритети, особено в контекста на прилагането на принципите, залегнали в Европейския стълб на социалните права; припомня, че агенциите са най-квалифицираните при оценката на използването на ресурсите и играят решаваща роля в подкрепата на правилните устойчиви проекти в съответствие с Европейския зелен пакт; призовава Комисията да осигури финансиране в подкрепа на агенциите на Съюза за гарантиране на социален диалог; отбелязва, че агенциите на Съюза играят решаваща роля за осигуряване на социален диалог с институциите на Съюза;

Политика относно персонала

34. отбелязва, че през 2019 г. в 32-те децентрализирани агенции са работили общо 7 880 служители, в т.ч. длъжностни лица, срочно наети служители, договорно наети служители и командировани национални експерти (в сравнение със 7 626 през 2018 г.), което представлява съществено увеличение с 3,33% в сравнение с предходната година;

35. приветства предоставената по-подробна и по-структурирана информация относно баланса между половете в агенциите;

36. изразява загриженост, че в повечето агенции липсва баланс между половете сред служителите на равнищата на управление като цяло; отбелязва, че през 2019 г. на равнище висше ръководство е докладван съвършен баланс между половете от три агенции, а добър баланс е бил постигнат от десет агенции, но в 16 агенции не е имало баланс между половете (в четири от тях е имало представителство само на мъже, а в една - само на жени); изразява съжаление, че равенството между половете отсъства напълно в стратегията за Мрежата за периода 2021—2027 г.; призовава агенциите и Мрежата да интегрират равенството между половете в своите стратегии и да съгласуват амбициите на агенциите с целта на Комисията за постигане на съвършен баланс между половете на всички равнища на своето управление до края на 2024 г.;

37. отбелязва освен това, че по отношение на баланса между половете в управителните съвети през 2019 г. не е имало агенция със съвършен баланс между половете, като добър баланс е съществувал в седем агенции и не е имало баланс между половете в 14 управителни съвета; изисква държавите членки и съответните организации, които участват в управителните съвети, да вземат предвид значението на осигуряването на баланс между половете при определянето на своите членове в управителните съвети на агенциите;

38. отбелязва освен това, че по отношение на общия брой на служителите осем агенции имат съвършен баланс между половете, 19 агенции имат добър баланс между половете, а в три агенции няма баланс между половете; призовава агенциите да продължат да се стремят към добър баланс между половете в бъдеще;

39. отбелязва със загриженост, че през 2019 г. едва 34% от членовете на най-висшите органи за вземане на решения на всички агенции на Съюза са били жени, и припомня, че трябва да се гарантира баланс между половете в рамките на агенциите на Съюза в съответствие с основните регламенти за тяхното учредяване; поради това изисква агенциите на Съюза да събират и представят данни относно баланса между половете за всички категории управленски персонал (от най-ниското до най-високото равнище), за да съберат основните данни, въз основа на които агенциите на Съюза се насърчават да преодолеят дисбаланса между половете в управлението и да се стремят към интегриране на принципа на равенство между половете във всички области;

40. отбелязва, че географският баланс между членовете на персонала на агенциите на Съюза следва населението на държавите членки като процент от ЕС-27 малко по-близо от географския баланс при персонала на Комисията; отбелязва недостатъчно представителство за осем държави членки, завишено представителство за седемнадесет държави членки и приблизителен баланс за две държави членки; изразява съжаление относно липсата на политики сред агенциите за подобряване на многообразието сред техните служители; призовава агенциите, както и Мрежата, да представят планове за постигането на тази цел;

41. отбелязва, че агенциите са докладвали средно 8,42 дни отпуск по болест на член от персонала годишно; изразява съжаление, че понастоящем няма надеждни данни, които да дават представа за отпуските по болест, причинени от работно изтощение, главно поради факта, че няколко агенции са докладвали, че не са могли да предоставят съответната информация поради медицинската тайна;

42. отбелязва, че по искане на органа по освобождаване от отговорност агенциите са докладвали броя на съкращенията на персонала, които са извършили от 2013 г. до 2019 г., и дали намаляването на броя на постоянните и срочно наетите служители е било компенсирано чрез наемането на повече договорно наети служители и външен персонал; отбелязва, че агенциите са докладвали за общо 447 съкращения на персонала през периода, за който се е отнасяло искането за информация; отбелязва, че агенциите също така са докладвали, че през същия период са били добавени 266 длъжности за срочно наети служители, което е довело до нетно намаление с 181 длъжности; отбелязва освен това, че щатните разписания на всички агенции за същия период от време показват съкращаване на 32 длъжности за постоянен персонал и създаване на 845 длъжности за срочно наети служители, което доведе до нетно създаване на 813 длъжности;

43. подчертава значителните последици от текучеството сред персонала на агенциите на Съюза и призовава за прилагането на политики в областта на човешките ресурси и в социалната област, за да бъде то преодоляно;

44. отбелязва със съжаление, че някои агенции са изправени пред предизвикателството да не разполагат с достатъчен персонал, особено когато им се възлагат нови задачи, без да е осигурен съответен персонал за тяхното изпълнение, и че органът по освобождаване от отговорност е особено загрижен относно трудностите, с които се сблъскват някои агенции при наемането на квалифициран персонал на определени рангове — факт, който възпрепятства цялостното функциониране на агенциите и налага наемането на външни участници; отбелязва във връзка с това препоръки 1 и 2 на Палатата в нейния доклад „Бъдещето на агенциите на ЕС“ по отношение на нарасналата необходимост от гъвкавост и насърчава Мрежата и Комисията да си сътрудничат за изпълнението на тези препоръки; отбелязва също така в тази връзка, че специалният доклад на Палатата относно Европейската служба за подбор на персонал (EPSO) (Специален доклад № 23/2020) подчертава факта, че настоящият процес на подбор налага институциите на Съюза да търсят по-гъвкави процедури за подбор, за да удовлетворят непосредствените си потребности от наемане на персонал; подчертава потребността на институциите на Съюза от по-специализиран персонал, което в случая на агенциите е от съществено значение предвид специфичните им мандати; призовава Комисията, и по-специално EPSO, да подпомага по по-добър начин агенциите в това отношение и да адаптира своите политики за набиране на персонал по начин, който би привлякъл най-квалифициран и по-специализиран персонал; изисква от Комисията и EPSO да демонстрират известна гъвкавост при адаптирането на предложенията за работа към конкретните условия, за да се гарантира ефикасно набиране на персонал; подчертава колко е важно да се подобрят процедурите на Съюза за подбор и привлекателността на работните места; подчертава, че недостатъчният персонал на агенциите създава сериозен риск от отрицателно въздействие върху резултатите от дейността им, както и върху благосъстоянието на персонала и текучеството сред персонала;

45. отбелязва, че агенциите са докладвали общо шестима бивши членове на Европейския парламент (членове на ЕП), бивши членове на Комисията или бивши високопоставени длъжностни лица, които са изпълнявали платени задължения за агенция, и че това се отнася до четирима бивши членове на ЕП, един бивш член на Комисията и един бивш високопоставен служител; отбелязва, че тези лица са получили обезщетения и възстановяване на направените разходи;

46. подчертава значението на политиката за благосъстояние на персонала; подчертава, че агенциите следва да осигурят достойни и висококачествени условия на труд за целия персонал;

47. насърчава агенциите да продължат разработването на дългосрочна рамка за политиката в областта на човешките ресурси, която да включва баланса между професионалния и личния живот, професионалното ориентиране и професионалното развитие през целия живот, баланса между половете, работата от разстояние, географския баланс и наемането и интегрирането на хора с увреждания;

48. изразява съжаление, че някои държави членки поискаха и успяха да издействат седалище на агенция на своя територия, без да предоставят съоръжения за нейното настаняване и без да предприемат мерки за повишаване на привлекателността за кандидатите при набирането на персонал;

49. изразява загриженост относно броя на членовете на съвета на директорите на някои агенции, който Палатата счита за твърде голям, поради което той затруднява вземането на решения и поражда значителни административни разходи;

50. отбелязва, че Палатата е установила слабости в процедурите за набиране на персонал на агенциите във връзка с управлението на потенциални конфликти на интереси (една агенция), прилагането на принципа на равно третиране или прозрачност (три агенции) и поддържането на надлежна одитна следа на процедурата (една агенция); изразява съжаление, че е имало случаи (в поне три агенции), в които членове на комисията по подбор са в положение на значителен конфликт на интереси във връзка с текущата процедура за подбор; подчертава, че недекларираният конфликт на интереси може да възпрепятства процедурите за подбор, като причинява значителни забавяния и загуба на средства, както и вреди на репутацията на агенциите;

51. отбелязва, че омбудсманът е установил два случая на лошо администриране по случай 2168/2019/KR относно решението на Европейския банков орган да одобри молбата на своя изпълнителен директор да премине на длъжността главен изпълнителен директор на група за финансово лобиране; приветства препоръките, отправени от омбудсмана в този случай, по-специално да се използва възможността за налагане на забрана висшите служители да заемат определени длъжности след края на техния мандат, когато това е необходимо, да се определят критерии за забрана на бъдещи подобни премествания и да се въведат вътрешни процедури за незабавно ограничаване на достъпа до поверителна информация, в случай че служители се преместят на друга длъжност; призовава всички агенции до изпълнят тези препоръки като въпрос на приоритет;

52. изразява загриженост от факта, че някои агенции разчитаха в голяма степен и за продължителни периоди на временни работници; изразява съжаление във връзка с факта, че в някои случаи временните работници са получавали по-ниско възнаграждение от служителите на агенцията, изпълняващи същата длъжност; отбелязва със загриженост, че при възлагането на обществени поръчки и подписването на договори и рамкови споразумения за наемане на временни работници са установени проблеми със спазването на правилата; призовава агенциите да спазват стриктно своите правилници за дейността или процедурни правилници; отново призовава за подобряване на мерките за планиране и на процедурите за подбор в агенциите;

53. признава стъпките, предприети от агенциите за създаване на среда без тормоз, като например допълнителното обучение за персонала и ръководството, както и включването на доверени съветници; насърчава агенциите, които все още не са предприели такива стъпки, да направят това, и насърчава агенциите, в които са постъпили жалби за тормоз, да ги разглеждат като въпрос на приоритет;

54. насърчава агенциите на Съюза да обмислят приемането на стратегия за основните права, включваща позоваване на основните права в кодекс за поведение, който би могъл да определя задълженията на техните служители и обучението на персонала; създаване на механизми, които да гарантират, че всяко нарушение на основните права ще бъде открито и докладвано и че на основните органи на съответната агенция незабавно ще бъде обръщано внимание за рисковете от такива нарушения; създаване, когато е уместно, на длъжността „служител по въпросите на основните права“, който да докладва пряко пред управителния съвет, за да се осигури известна степен на независимост спрямо другите служители, с оглед гарантиране на незабавно отстраняване на заплахите за основните права и непрекъснато подобряване на политиката в областта на основните права в рамките на организацията; развитие на редовен диалог с организациите на гражданското общество и съответните международни организации по въпросите на основните права; превръщане на зачитането на основните права в централен елемент от условията за сътрудничество на съответната агенция с външни субекти, включително по-специално с членовете на националните администрации, с които те си взаимодействат на оперативно равнище;

Обществени поръчки

55. отбелязва със загриженост, че Палатата е направила 82 забележки, насочени към области, в които е необходимо подобрение в 29 агенции; отбелязва, че повечето забележки се отнасят до недостатъци в процедурите за възлагане на обществени поръчки и че такъв е бил случаят и през 2018 г.; отбелязва, че тези недостатъци засягат най-вече доброто финансово управление и редовността; настоятелно призовава агенциите да изпълнят препоръките и да отстранят недостатъците; отново призовава Комисията да подобри усилията си за прилагане на ясни и единни бюджетни мерки и процедури в агенциите за справяне с установените проблеми, които възникват повторно в повечето агенции;

56. подчертава факта, че обществените поръчки продължават да бъдат основната област, която е податлива на грешки, по отношение на всички децентрализирани агенции на Съюза; поради това призовава съответните агенции в областта на ПВР, т.е. Европол и Агенцията на Европейския съюз за обучение в областта на правоприлагането (CEPOL), да подобрят процедурите си за възлагане на обществени поръчки с оглед гарантиране на пълно спазване на приложимите правила и в резултат на това постигане на подходящ баланс между трите стълба на устойчивото развитие – икономически, социален и екологичен, като същевременно спазват принципите на прозрачност, пропорционалност, равно третиране и недискриминация, и призовава eu-LISA да подобри процедурата си за набиране на персонал; припомня, че обществените поръчки са крайъгълен камък за постигането на Програмата до 2030 г. за устойчиво развитие и нейните цели за устойчиво развитие;

57. отбелязва със загриженост, че само една агенция на Съюза — Службата на Европейския съюз за интелектуална собственост — публикува доклад за устойчивото развитие; призовава агенциите да въведат докладване относно устойчивостта, да приведат своите доклади в съответствие с работата на ОИСР в областта на обществените поръчки и отговорното бизнес поведение и предстоящото законодателство на Съюза относно корпоративната надлежна проверка, да увеличат усилията си за приемане на цифровизирани оперативни решения и да гарантират бързото прилагане на Европейската схема за управление по околна среда и одит (EMAS) съгласно препоръките на Палатата; призовава агенциите да обърнат дължимото внимание на енергийния микс на своите източници на електроенергия и ги насърчава да възлагат обществени поръчки за електроенергия от възобновяеми източници;

58. приветства засиленото използване на инструменти за електронни обществени поръчки от агенциите на Съюза; отбелязва, че най-често използваните от агенциите модули e-PRIOR са електронните тръжни процедури, електронното подаване на оферти и електронното фактуриране; призовава Мрежата от служители в областта на обществените поръчки (NAPO) да ускори предоставянето на агенциите на инструмента за управление на обществените поръчки (PPMT) на Съвместния изследователски център;

Предотвратяване и управление на конфликтите на интереси и прозрачност

59. отбелязва със загриженост, че не всички агенции на Съюза са публикували на своите уебсайтове автобиографиите и декларациите за интереси на членовете на управителните съвети, изпълнителните директори и командированите експерти; изразява съжаление, че някои агенции все още публикуват декларации за липса на конфликт на интереси; подчертава, че членовете на управителните съвети и изпълнителните директори не могат сами да декларират липса на конфликт на интереси по отношение на самите себе си; отново призовава за единен образец на декларациите за интереси, който да бъде прилаган от всички агенции; подчертава значението на укрепването на съществуващите правила, подобряването на тяхното прилагане и насърчаването на хомогенизирането с цел оценка на или справяне с конфликти на интереси и ситуации на кадрова въртележка между държавния и частния сектор в институциите, агенциите и другите органи на Съюза; настоятелно призовава държавите членки да гарантират, че всички командировани експерти публикуват своите декларации за интереси и автобиографии на уебсайтовете на съответните агенции;

60. призовава политиките за защита на лицата, сигнализиращи за нередности, във всички агенции на Съюза да бъдат приведени в съответствие с Директива (ЕС) 2019/1937 относно защитата на лицата, които подават сигнали за нарушения на правото на Съюза;

61. отбелязва, че проучването „Конфликти на интереси и агенции на ЕС“, публикувано през януари 2020 г., стигна до заключението, че прозрачността е основният принцип, който следва да бъде в основата на политиките на агенциите, така че да се даде възможност за ефективен обществен контрол; признава различията между агенциите по отношение на рисковите фактори, големината и външния натиск, както и необходимостта от адаптиране на политиките относно конфликтите на интереси към тези различия; отбелязва отправените в това проучване препоръки за подобряване на правилата относно конфликтите на интереси и за постигане на по-голяма съгласуваност и последователност, и настоятелно призовава агенциите да предприемат последващи действия във връзка с тези препоръки и непрекъснато да оценяват и подобряват своите политики предвид случаите на предполагаеми или твърдени конфликти на интереси, възникнали през 2019 г.;

62. отбелязва със загриженост, че не всички агенции докладват за срещите, които служители на агенциите провеждат с външни заинтересовани лица, по-специално срещите на служители на управленско равнище с организации и самостоятелно заети лица; призовава агенциите да докладват и да публикуват заседанията на своите уебсайтове, с цел повишаване на прозрачността на техните дейности;

63. призовава всички агенции да участват в междуинституционалното споразумение относно регистъра за прозрачност по отношение на представителите на интереси, който е предмет на преговори между Комисията, Съвета и Парламента;

64. настоятелно призовава всички агенции в областта на ПВР да предприемат мерки, за да гарантират пълно спазване на правилата на Съюза за прозрачност, както и на основните права и на стандартите за защита на данните; и ги призовава да спазват разпоредбите във финансовата област и високи стандарти за управление;

Вътрешен контрол

65. отбелязва забележката на Палатата, че когато използват междуинституционални рамкови споразумения, агенциите продължават да бъдат отговорни за спазването на принципите, валидни при процедурите за обществени поръчки, по отношение на своите конкретни поръчки, и подчертава, че вътрешният контрол на агенциите трябва да следи за спазването на тези принципи;

66. отбелязва, че в края на 2019 г. повечето агенции са докладвали, че са приложили преразгледаната рамка за вътрешен контрол и са извършили годишна оценка; настоятелно призовава за приемането и прилагането на рамката за вътрешен контрол от всички агенции, за да се приведе техният вътрешен контрол в съответствие с най-добрите международни практики и да се гарантира, че вътрешният контрол ефективно и ефикасно подкрепя процеса на вземане на решения; изразява съжаление относно факта, че през 2019 г. в някои агенции не е имало одитни процедури, проведени от Службата за вътрешен одит;

67. отбелязва, че през 2019 г. според доклада на Палатата относно последващите действия във връзка със забележките от предходни години 98 забележки са били приключени, 71 забележки все още са били в процес на изпълнение, а по отношение на 16 забележки е било счетено, че не са (единствено) в сферата на контрол от страна на агенциите, което означава, че във връзка с тези 16 забележки е необходимо да бъдат взети важни решения от Съда на Европейския съюз, Комисията или държавите членки; призовава агенциите да се съобразят надлежно със забележките и да подобрят допълнително своите рамки за вътрешен контрол;

Други коментари

68. отбелязва, че съгласно доклада на Палатата агенциите с предишно седалище в Лондон (Европейският банков орган (ЕБО) и Европейската агенция по лекарствата (ЕМА) са преместени от Обединеното кралство през 2019 г. и в техните отчети са включени провизии за свързаните с преместването им разходи; отбелязва освен това относно случая на ЕМА, че Палатата е подчертала споразумението, постигнато през юли 2019 г. с нейния наемодател, за преотдаване под наем на нейните предишни офисни помещения при условия, които са в съответствие с условията на основния договор за наем, като същевременно се запазва отговорността на ЕМА за заплащане на цялата сума, дължима съгласно първоначалния договор за наем;

69. изтъква, че е необходим комплексен подход, за да може началните страници на уебсайтовете на агенциите на Съюза да станат достъпни за лица с всякакви увреждания, както е предвидено в Директива (ЕС) 2016/2102, в т.ч. наличието на национални жестомимични езици; предлага в този процес да бъдат приобщени организации, представляващи лица с увреждания;

70. отбелязва, че агенциите са докладвали, че обръщат дължимото внимание на защитата във връзка с киберсигурността, като най-често прилаганите мерки са споразумение за нивото на обслужване, подписано между агенцията и Генерална дирекция „Информатика“ на Европейската комисия (и нейния екип за незабавно реагиране при компютърни инциденти за институциите, органите и агенциите на ЕС /CERT-EU), и използването на ARES като система за управление на електронни документи и записи; отбелязва освен това, че 77% от агенциите докладват, че са въвели политика за киберсигурност, докато останалите агенции са докладвали, че са на различни етапи от разработването на такава политика;

71. припомня, че агенциите бяха създадени за удовлетворяването на специфични потребности и че значителен брой агенции бяха създадени в отговор на конкретни кризи; изразява съгласие с позицията на Палатата в нейния доклад „Бъдещето на агенциите на ЕС“, че ролята на дадена агенция трябва да бъде преразглеждана на различни етапи от нейната дейност, за да се провери дали агенцията все още е целесъобразна и дали нейните действия са съгласувани с други агенции и техните партньорски генерални дирекции;

72. подчертава рисковете от ползването на външни консултанти в областта на информационните технологии и от възлагането на управлението на бюджетни или свързани с персонала дейности на външни изпълнители;

73. счита, че създаването и функционирането на агенциите следва да бъдат гъвкави, за да спомогнат за прилагането на политиката на Съюза и да засилят европейското сътрудничество; във връзка с това потвърждава констатацията на Палатата в нейния доклад „Бъдещето на агенциите на ЕС“, че липсва достатъчно гъвкавост при създаването и функционирането на агенциите, както и че потенциалът им за сътрудничество с цел постигане на общите цели на политиките в интерес на гражданите може да бъде развит допълнително;

74. припомня общата липса на осведоменост сред европейските граждани относно съществуването на агенциите, дори в рамките на държавите на тяхното установяване, както и факта, че гражданите получават малко информация относно ползите от агенциите; призовава във връзка с това агенциите да продължат да разработват своите комуникационни стратегии и да увеличат присъствието си в медиите и социалните медии с цел повишаване на осведомеността относно тяхната работа, научни изследвания и дейности сред широката общественост;

75. отбелязва, че Палатата не е извършила одит на отчетите на Европейската прокуратура за 2019 г., тъй като този орган на Съюза все още не е разполагал с финансова автономия;

76. отбелязва присъщата трудност, с която агенциите се сблъскват, когато от тях се изисква да представят своя единен програмен документ, докато съответните правни инструменти все още са в процес на договаряне от съзаконодателите, което води до незадоволителната ситуация, при която бюджетните редове се предоставят преди приемането на съответните правни инструменти, които са в тяхната основа; призовава Комисията да подобри комуникацията си с агенциите, за да рационализира по-добре очакваните срокове за приемане на законодателство и на съответните бюджетни редове; отбелязва препоръката на Палатата, че Комисията и агенциите следва да се разпределят ресурсите по по-гъвкав начин, като същевременно се подчертава значението на надлежното докладване, прозрачността и одита;

77. припомня, че Европейският орган по труда (ЕОТ) беше създаден през март 2018 г. и започна да функционира през октомври 2019 г.; подчертава, че е важно ЕОТ да започне да функционира пълноценно без ненужно забавяне, за да се подобри прилагането и изпълнението на законодателството на Съюза относно трудовата мобилност и координацията на системите за социална сигурност, така че да се гарантира справедлива мобилност и ефективно трансгранично осигуряване на осъществяването на правата на работниците; подчертава, че е необходимо за целта да се осигурят достатъчно финансови ресурси;

78. посочва, че ЕОТ ще помогне да се гарантира, че правилата на Съюза относно трудовата мобилност и координацията на системите за социална сигурност се прилагат ефективно и справедливо, ще съдейства на националните органи да си сътрудничат за прилагането на тези правила и ще направи по-лесно за гражданите и предприятията да се възползват от вътрешния пазар; счита, че макар дейността на четирите агенции (Eurofound, Cedefop, ETF и EU-OSHA) е насочена главно към изследвания, те биха могли успешно да подкрепят и да допринасят за работата на ЕОТ;

79. възлага на своя председател да предаде настоящата резолюция на агенциите, предмет на настоящата процедура по освобождаване от отговорност във връзка с изпълнението на бюджета, на Съвета, Комисията и Сметната палата и да осигури публикуването ѝ в *Официален вестник на Европейския съюз* (серия L).